

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA

DĖL LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS NUSIKALSTAMOS VEIKLOS
ĮVERTINIMO

Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

minėdamas 1941 m. birželio 14-osios tremčių ir 1941 m. Birželio sukilimo 75-
asias metines;

pažymėdamas, kad 1940-ųjų birželio 15 d. įvykdyta brutali sovietinė Lietuvos
okupacija atnešė Lietuvai ir jos žmonėms milžinišką žalą, o okupacijos metu įvykdyti
okupacinio režimo nusikaltimų žmogiškumui vykdytojais iki šiol nesulaukia tinkamo
tarptautinio ir nacionalinio valstybinio įvertinimo;

primindamas, kad panašaus pobūdžio nacių režimo nusikaltimai tiek Vokietijoje,
tiek nacių okupuotose teritorijose tarptautinės bendruomenės pastangomis buvo teisiškai
įvertinti Niurnbergo Tribunolo ir kad šio proceso metu buvo įvertinti ne tik atskirų nacių
režimo lyderių ar veikėjų padaryti nusikaltimai, bet ir pati nacionalsocialistų partija buvo
pripažinta nusikalstama;

sveikindamas jungtinę 2015-11-05 Baltijos šalių Teisingumo ministrų deklaraciją,
kurioje aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinta būtinybė tinkamai įvertinti okupacinio
komunistinio režimo padarytą žalą ir užtikrinti, kad ateities kartos įgautų pilną supratimą
apie okupacinio laikotarpio nusikaltimus ir jų vykdytojus.

įsitikinęs, kad siekiant adekvataus tarptautinio sovietinių okupacinių nusikaltimų
įvertinimo, pati Lietuva turi būti atlikusi viską, kas yra būtina, kad tokie nusikaltimai būtų
politiškai ir teisiškai įvertinti nacionaliniu lygiu;

pabrėždamas, kad 1998 m. liepos 16 d. Seimo priimtu Lietuvos Respublikos
įstatymo "Dėl SSRS Valstybės Saugumo Komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB)
vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos" 1-uoju straipsniu
buvo konstatuota, kad "SSRS valstybės saugumo komitetas (NKVD, NKGB, MGB, KGB
- toliau VSK) pripažįstamas nusikalstama organizacija, vykdžiusia karo nusikaltimus,

genocidą, represijas, terorą ir politinį persekiojimą SSRS okupuotoje Lietuvos Respublikoje.”;

primindamas, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas ne kartą konstatavo lemiamą Sovietų Sąjungos komunistų partijos vaidmenį okupuojant ir aneksuojant Lietuvą bei kitas Baltijos valstybes (Kuolelis ir kiti prieš Lietuvą, Ždanoka prieš Latviją, kt. bylos);

atsižvelgdamas į 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio (LLKS) Tarybos Deklaraciją, kurioje paskelbta, kad „Komunistų partija, kaip diktatūrinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam Lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui – Lietuvos nepriklausomumui, yra nelaikoma teisine partija“;

pažymi, kad Lietuvos komunistų partija (LKP) sovietinės okupacijos laikotarpiu (1940–1941 m. ir 1944–1990 m.) šalyje įtvirtino diktatūrą, veikė kaip paklusni ir iniciatyvi SSKP valios reiškėja ir įgyvendintoja srities organizacijos teisėmis bei yra atsakinga už šias SSRS okupacines valdžios priemones: Lietuvos piliečių genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus, įskaitant masines represijas, terorą, baudžiamąsias akcijas, trėmimus, kovotojų už Lietuvos laisvę, taip pat civilių gyventojų naikinimą, režimo priešininkų kalinimą ir kankinimą, kitokį jų persekiojimą, sovietizaciją, okupuotos Lietuvos piliečių ir juridinių asmenų turto nacionalizaciją ir konfiskaciją, prievartinę kolektyvizaciją, prievartinę mobilizaciją į SSRS kariuomenę, ateizaciją, cenzūrą, kultūros ir religijos paminklų naikinimą bei kitokį pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių paneigimą;

konstatuoja, kad SSKP padalinio Lietuvoje Lietuvos Komunistų partijos veikloje galimai yra nusikalstamos veiklos požymių, organizuojant ir per pavaldžias represines struktūras vykdant nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus – genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus;

kviečia Lietuvos Respublikos Vyriausybę, vadovaujantis susiklosčiusia Lietuvos įstatymų leidybos tradicija vertinant Sovietų Sąjungos represines struktūras Lietuvoje (žr. įstatymą „Dėl SSRS Valstybės Saugumo Komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“), kuo skubiau parengti Lietuvos Respublikos įstatymą, kuris Lietuvos Komunistų partiją pripažintų nusikalstama organizacija.

pabrėžia, kad šioje rezoliucijoje yra sprendžiama Lietuvos Komunistų partijos kaip juridinio asmens nusikalstamos veiklos vertinimo problema, o konkrečių asmenų, vykdžiusių ar dalyvavusių vykdant okupacinio režimo nusikaltimus, baudžiamosios

atsakomybės klausimas yra sprendžiamas šiuo metu galiojančiais, baudžiamąją atsakomybę realizuojančiais įstatymais.

Seimo Pirmininkas

Teikia Seimo nariai:

Audronius Ažubalis

Andrius Kubilius

Rima Baškienė

Povilas Urbšys

Valentinas Stundys